

Shrulah Gebrokt an issue?

Rabbi Chaim Kanterovitz Pesach 5777

Source Sheet by Chaim Kanterovitz

1. Mishnah Berurah 458:4 .א.

(ד) שש שעות - הנה הח"י מצדד כהב"ח דאחר שש ומחצה דוקא אמנם במ"א ובא"ר מצדד כהשו"ע דאחר שש וכן פסק בבית מאיר וכ"מ בביאור הגר"א. ודע דמצד הדין מותר לאפות מצה בפסח אך המדקדקים נוהגים לאפות הכל קודם פסח שאם יתערב משהו חמץ בתוכם יתבטל משא"כ בפסח איסורו במשהו. ופשוט דכשנאפה קודם פסח אפילו היה בו משהו חמץ בהקמה כבר נתערב ונתבטל ומותר אח"כ לבשל המצות בפסח דאין חימוץ אחר אפיה ויש אנשי מעשה שמחמירין על עצמן ואין שורין ואין מבשלין מצות בפסח מחשש שמא נשאר מעט קמה בתוך המצות מבפנים שלא נילוש יפה וע"י השריה יתחמץ. ועיין בשע"ת סימן ת"ס דמצד הדין אין לחוש לזה דאחזוקי איסורא לא מחזקינן ובפרט בימינו שנוהגין לעשות רקיקין דקים. ומ"מ מי שנוהג בחומרא זו אין מזניחין אותו וע"ש שהאריך בזה. כתבו הפוסקים האופה בליל יו"ט מצת מצוה לא יאפה אלא מה שצריך לאותו לילה ולא על ליל שני מיהו אם אפה מבע"י בליל א' יכול לומר אוכל היום פת חמה ויכול לאפות אחרים בליל ראשון ואותה שאפה מבע"י יצניעם לליל שני וכתבו האחרונים דלכתחלה אין כדאי לאפות ביו"ט שלא יבוא לידי קלקול בהפרשת חלה ביו"ט וכן במדידת קמה וברחיצת כלים ושלא יישנו התינוקות ושלא יבוא עי"ז לאכול אפיקומן אחר חצות:

2. Sharrei Teshuvah 460:10 .ב.

It appears that this stringency began as a result of the fact that originally the custom was to bake very thick matzot for Pesach....in which case it was very common to find a part in the middle that was not fully baked.....But today is different — most people don't bake thick matzah, but thin crackers. They make meal out of it by drying it in the oven and crushing it up. Therefore all of the concerns are no longer applicable.

3. פסחים ל"ט ב .ג.

גמ' תנו רבנן אלו דברים שאין באין לידי חימוץ האפוי והמבושל וחלוט שחלטו ברותחין מבושל אדמבשל ליה מחמע אמר רב פפא האפוי שבישלו קאמר תניא רבי יוסי ברכי יהודה אומר קמח שנפל לתוכו דלף אפילו כל היום כולו אינו בא לידי חימוץ

4. Sheeilat Yaavetz 2:65 .ד.

ג"ל, ככ"ה העבר הנימני מל נכון וכו'. ומדיין מחרב אני לשלוח ההעמק מדברי קדשו. הנה מונח פה מומק. ומה שיצא מפיו הקדוש אידוח הצוקר בימיה רבי'ם שפירו הן הנה הדגרים אני הייחי אצל מהרמ"ח ז"ל נפסה וכיבד אחי מה סע והופ צוקר לשחוח ושאל אומי האה אני מן המחמירין שלא לשסומ היש צוקר והשגתי חלילה כנה לכמש המלני ממו נניח אה הוא שיחה גה אני לא אמנמ. והניד לי שהיא הי' נמה פממיה נמקוס אשר ינששו שה את הצוקר מה ר' ליג ק"ה אשר הי' נאיחי סמס ג"כ נניחו. וראה שאין נו חשש חימיו כצל. ומפני כי היא מחירו והשגמי לו שאין נידו להמיר שיה דבר מה שאכיר שלנו אושר. אך אני שוחה מל מרוחו שמד אחד נאמן כאיסורי! מאכיו אדם גדול כמותו וחרה לו היסכ והרצח'י הזכריה לפני אדמ"י ההי' גר"ו והיי' שה אמנו ר' אברהם בן הרב ר' דוד מקידאן. אשר נמ הוא היי מונס לשחוחו אמ" קישטן צוקר עד שנמר בו אדמ"י ההי' גר"ו וסוף דבריו שמפני חשש רחוק בי האי אין למנע שמחמ י"מ. ודביא ראייה מדברי אביו הנאון זצ"צ מצה שרויה שהמחחסדים מורשים

מהם והוא ר"ל סחר כל דברי המחמירין. וסוף דבריו מצוה כה"ג. ואמר לנו אדמו"ר הסיג נר"ו שהו"מ צוקר הנקח מגוי הדר בשכונתו הוא כשר ייחד מכל פצו"מ שלנו יהלואי שכזים אפיקומן שאכלנו. יה"כ בהכשר מ"כ דברי פי חכס חן. ובאמת אינו הדמ"מ סוג"ס כל החומרות המחמירין בכל י"ס ומכשיו באה שמדורי"י ששמן זיס אינו מן המוכחר לאכלו בפסח ומימי לא שממתי ולא ראיחי שנוהרין בכך. אך לקחו חמ"ד מהבי"ח מלאה ובכלי מוכשר ל"ט וס"ל לא מידי ואני פרוד מאד פה כצי ביחי לפנוחס ולשלחה לק"ק הלברשטט אשר דמחי לגסומ מס כל כני כיחי ה"י כשכומ הכע"ל בעוה"י ושכחי בכימ ס' לא"י. וכזה ימענג מצ"ו כ שלים ימיכ כממירמ נפש אוהבו מלמידו הנכנע ד"ש בכל לב. הק' יעקב הכהן. אמפי"כ אני נמנמ מלאכול בפפח הופ צוקר הנמשי מ"י אומן ערל. משוס חומרא דפסמ צא הוצרכחי אלא להוציא מדמח המחמיריס גמ במקוס הפסד ובממרומו בדימבד. גס יש מוריס שיטיס מאבדיס ממין ישראל נמנס אבל נקישטן צוקר מן סספסק כבר פשט הסמר ע פ אמס"ג זצ"ל:

5. **The Lubavitcher Rebbe's (based on Shulchan Aruch Harav) interpretation of the law:**

The Chassidic custom is not to eat any Matzah dipped in water due to a suspicion that part of the flour may not have been kneaded into the dough and thus now when it will come into contact with the water it will become Chametz. "Now although that this is not a complete and clear prohibition according to the letter of the law, nevertheless one who is stringent is blessed, and is not considered to be a wondrous person which does things without reason, as there is a great reason involved in order to avoid a suspicion of eating flour which was not kneaded into the dough and then came into contact with water, which is a Biblical prohibition according to many Rishonim." "... "However one should not to protest against those that are lenient as they have upon whom to rely, mainly the Rambam and Rashi, although according to what the Arizal writes that one should be stringent on all the stringencies of Pesach, then it's obvious that one should be stringent."

6. **Raavan there**

There are those who do not want to dip their matzah in soup on the first night of Pesach because they saw that their parents practiced this way as well. [These individuals] assume that this was done because [their parents] were concerned that it might become chametz, but they are incorrect. They only [abstained] from this so that the taste of matzah would remain in their mouths the entire first night.

7. **Knesset Hagedolah**

When I was a child I heard that there was once a pious woman who was frying fish in oil on Pesach.....Because it was Pesach she could not [use flour] so she took baked matzah and crushed it into fine meal and coated the fish with it. Her neighbor walked in at that time and saw what she had done and thought that it was actual flour. The next day, her neighbor had fish to fry and coated them in actual flour (!). Her husband entered and became enraged at her. She responded, in shock, that she had seen the very pious woman doing the same so it must be permitted.....The event reached the town's rabbinic assembly. They issued a decree that [matzah meal] should no longer be used because of marit ayin. And this is our custom until this very day — we do not do this because of marit ayin